

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Палінчак Микола Михайлович

*доктор політичних наук, професор,
професор кафедри міжнародної політики,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»*

Буркуш Іван Іванович

*аспірант кафедри міжнародних економічних відносин,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»*

Лапа Ігор Володимирович

*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»*

У сучасних умовах глобалізації та технологічного прориву банківська система зазнає докорінних змін, спричинених активним впровадженням інновацій та цифрових технологій. Ці процеси не лише змінюють традиційні моделі ведення банківської діяльності, а й стають ключовими чинниками сталого розвитку, забезпечуючи підвищення ефективності, прозорості та доступності фінансових послуг. У цьому контексті особливого значення набуває аналіз ролі цифровізації та інноваційних підходів як інструментів досягнення цілей сталого розвитку банківського сектору.

В епоху стрімкого технологічного прогресу банківська галузь стикається з необхідністю адаптуватися та впроваджувати інновації. Діджиталізація, що охоплює такі технології, як штучний інтелект (ШІ), блокчейн та аналіз великих даних, стала каталізатором сталого розвитку у фінансовому секторі. Ці технології не лише спрощують операції, але й сприяють прозорості, інклюзивності та екологічному управлінню.

Цифрова трансформація дозволяє банкам пропонувати більш доступні та ефективні послуги, сприяючи тим самим фінансовій інклюзії. Наприклад, платформи мобільного банкінгу розширили фінансові послуги для населення, яке раніше не мало доступу до банківських послуг, сприяючи скороченню бідності та розширенню економічних можливостей. Крім того, цифрові інструменти полегшують збір та аналіз екологічних, соціальних та управлінських даних (ESG), що дозволяє банкам приймати обґрунтовані рішення, які відповідають цілям сталого розвитку [1].

Інтеграція штучного інтелекту в банківські операції покращує управління ризиками та обслуговування клієнтів. Алгоритми штучного інтелекту можуть точніше оцінювати кредитоспроможність, знижуючи рівень дефолтів і сприяючи відповідальному кредитуванню [2].

Технологія блокчейн забезпечує безпеку та прозорість транзакцій, що має важливе значення для зміцнення довіри та підзвітності у фінансових системах. Крім того, токенизація активів за допомогою блокчейну може демократизувати інвестиційні можливості, підтримуючи інклюзивне економічне зростання [3].

Регуляторні органи в усьому світі визнають важливість діджиталізації для досягнення сталого фінансування. Базельський комітет з банківського нагляду оновив свої керівні принципи, включивши в них міркування щодо цифрових ризиків і фінансових ризиків, пов'язаних з кліматом [4].

Крім того, такі ініціативи, як Мережа екологізації фінансової системи (NGFS), сприяють міжнародній співпраці з метою інтеграції сталого розвитку у фінансову практику.

Незважаючи на переваги, перехід до стійкої банківської системи, керованої цифровими технологіями, пов'язаний з певними викликами. Ризики кібербезпеки, проблеми з конфіденційністю даних та цифровий розрив є значними перешкодами, які необхідно подолати. Банки повинні інвестувати в надійну інфраструктуру безпеки та розробляти стратегії для забезпечення рівного доступу до цифрових послуг. Постійні дослідження та співпраця між зацікавленими сторонами мають важливе значення для ефективного подолання цих викликів [5].

Отже, інноваційні підходи та діджиталізація є невід'ємною частиною сталого розвитку банківської системи. Впроваджуючи технологічні досягнення та розвиваючи культуру інновацій, банки можуть підвищити свою стійкість, інклюзивність та екологічну відповідальність. Подальші зусилля в цьому напрямку матимуть вирішальне значення для приведення фінансового сектору у відповідність до глобальних цілей сталого розвитку.

Впровадження інноваційних фінансових технологій сприяє не лише внутрішньому вдосконаленню банківських процесів, а й формує нові підходи до взаємодії з клієнтами, створюючи більш прозору, адаптивну та стійку екосистему. Така трансформація дозволяє банкам не лише відповідати на глобальні виклики, пов'язані зі змінами клімату, соціальною нерівністю та цифровим розривом, а й відігравати проактивну роль у формуванні сталого економічного розвитку на міжнародному рівні.

Список використаних джерел:

1. Nguyen D. Digital transformation the key to sustainable development // *EY*. 2023. URL: https://www.ey.com/en_vn/insights/digital-strategy/digital-transformation-the-key-to-sustainable-development
2. Bi S., Bao W. Innovative Application of Artificial Intelligence Technology in Bank Credit Risk Management // *arXiv preprint*. 2024. arXiv:2404.18183. URL: <https://arxiv.org/abs/2404.18183>
3. Tian Y., Wang C., Asutosh A., Woo J., Adriaens P. Blockchain-enabled tokenization for sustainable and inclusive infrastructure investment // *arXiv preprint*. 2022. arXiv:2208.04709. URL: <https://arxiv.org/abs/2208.04709>
4. Global Basel Committee bolsters rules for supervising banks // *Reuters*. 2024. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/global-basel-committee-bolsters-rules-supervising-banks-2024-04-25/>
5. Digital Transformation for the Sustainable Development Goals // *World Bank / ADB*. 2023. URL: <https://www.adb.org/publications/digital-transformation-sustainable-development-goals>